

Uwagi przesłane przez członków inicjatywy Frajda:

Dorota Kujawa – Wenke, trenerka oceniania i była nauczycielka.

Gdy dawałam uczniowi wskazówki w postaci informacji zwrotnej (IZ), to zawsze po oddaniu prac komunikowałam: teraz jest czas na przeczytanie IZ. W tym czasie uczniowie nie zajmowali się niczym innym, jak czytaniem IZ, ewentualnie prosili, abym wyjaśniła to, co nie do końca jest dla nich zrozumiałe.

Czasami stosowałam tabelę, w której zaznaczałam stopień spełnienia kryterium i przy niepełnym spełnieniu lub braku spełnienia kryterium zapisywałam wskazówki do poprawy. Czasami pisałam pod pracą komentarz, jak poprawić i jak się rozwijać. Natomiast podczas omawiania prac uczniowie sami tworzyli sobie tabelę z kryteriami, np. podpisaną kolorami: zielony, pomarańczowy lub czerwony lub wiem/umiem, nie do końca wiem/umiem, jeszcze nie wiem/nie umiem i w tej tabeli w odpowiednich rubrykach wpisywali, co jeszcze do pracy przed nimi, a co już opanowali.

Czasami podczas sprawdzania robiłam zdjęcie fragmentu pracy lub kopiowałam fragment i na tej podstawie omawialiśmy najbardziej popularne usterki, które pojawiły się w pracach uczniów w poszczególnych zadaniach. Najpierw uczniowie dawali wskazówki, jak poprawić, potem, jeśli była potrzeba, włączałam się ja. Do każdego zadania zadawałam pytanie, które kryterium omawiamy i na tej podstawie uczniowie zapisywali sobie dane kryterium i stopień jego spełnienia. Każdy też mógł (w części na pracę samodzielną nad poprawą usterek) podejść do mnie i dopytać o kierunek pracy.

Ważne jest również dla mnie doskonalenie sposobu pisania IZ i niepopadania w rutynę. Nauczycielom, z którymi pracuję polecam raz w półroczu spotkać się w ramach WDN-ów i wymienić informacjami zwrotnymi kierowanymi do uczniów. Nauczyciel może dać komentarz do IZ innego nauczyciela. Można też popracować nad technicznymi rzeczami: bankiem kryteriów, np. na języku polskim do poszczególnych wypowiedzi pisemnych, zbiorem linków do ćwiczeń online, filmów, itd.

Sporo problemów mają również nauczyciele z formułowaniem wskazówek do rozwoju uczniów. Tu dobrze byłoby temat poruszyć na radzie pedagogicznej, w szerszym gronie, i wymienić się sposobami na to: bank zadań, które rozwijają ucznia, zbiór wartościowych filmów, artykułów, gry w aplikacjach.

Bożena Sozańska, nauczycielka chemii w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 11 w Gliwicach

Jak używam i sprawdzam działanie informacji zwrotnej?

Historia ambitnej uczennicy w szkole średniej, która trzy razy poprawiała jedną pracę domową, a ja za każdym razem tłumaczyłam jej co jest dobrze, a czego zabrakło, dopiero na końcu zrozumiała, o co chodzi w tym nacobezu. Skłoniła mnie to do przyjęcia systemu pracy z uczniami, w którym pracujemy z informacją zwrotną.

Gdy chcę wdrożyć stosowanie informacji zwrotnej w klasie, zadaję uczniom zadanie, do którego podaję bardzo precyzyjne punkty nacobezu – merytoryczne i techniczne. Wśród tych ostatnich są takie szczegóły jak podpis autora, tytuł, wielkość pracy, odnośniki do literatury itp. Powstaje całkiem spora lista punktów do wypełnienia. Zaznaczam, że do każdego z tych punktów zalecam autorom zadania, aby się odnieśli.

Oddaję prace, na których piszę krótko, które z punktów zostały wypełnione dobrze, a które wymagają poprawy czy uzupełnienia. Proszę uczniów o ocenę koleżeńską, na ogół w parach. Potem rozmawiamy, czy taki sposób pozwala im na dobre opanowanie zagadnień. Uczniowie są zadowoleni. Czasem w średniej szkole słyszę, jak ktoś z dumą mówi „Pierwszy raz zrobiłam coś z chemii dobrze”.

W toku codziennej nauki, nawet przy niewielkich zadaniach wracam, do tej pierwszej informacji zwrotnej, która w moim odczuciu otworzyła uczniom oczy na rolę i znaczenie informacji zwrotnej. Cieszą się, że zrobili coś dobrze i cieszą się, że wiedzą, jak i co mogą poprawić czy zmienić.

Jolanta Łosowska Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Chojnie, Edukacja wczesnoszkolna

Informacja zwrotna jest sercem oceniania kształtującego, aby mogła spełniać swoją rolę dobrze, powinna być zrozumiała dla ucznia, krótka, czytelna. Dla młodszych może być też w atrakcyjnej formie. Często stosowałam kryteria obrazkowe przy nich, dając informację zwrotną w odniesieniu do kryteriów, zaznaczałam kolorem dany obrazek. Uczeń od razu wiedział, nad którym kryterium powinien popracować. Kolorem informację zwrotną zaznaczali też rodzice (np. przy przygotowaniu do zajęć: czytanie, nauka wiersza na pamięć). To krótka, szybka i dość konkretna informacja zwrotna. W klasie drugiej wykorzystywałam do informacji zwrotnej różnego rodzaju tabele, które zawierały kryteria. Zaznaczałam przy nich +, -, czasem krótkie zdania, korzystałam też z kanapki (w obu kromkach docenienia, a w środku coś do poprawy). W klasie trzeciej poszłam głębiej i już pojawiała się dodatkowo informacja zwrotna w postaci dwóch gwiazd i życzenia (dwie rzeczy zrobione dobrze i jedna, która można zmienić).

Do prac dłuższych była informacja zwrotna pełna czteroelementowa. Przy tych pracach prosiłam też rodziców, by dali informację zwrotną dla swoich dzieci (tu najczęściej 2 gwiazdy i 1 życzenie). Rodzic nie zawsze odnosił się do kryteriów, jednak zapis „jestem z Ciebie dumna...”, „cieszę się, że próbowałaś wykonać zadanie...”. Taka informacja zwrotna była dla dzieci bardzo ważna, chętnie się nią dzieliły na lekcji (zwykle ja odczytywałam).

To co mi pomogło w pracy z informacją zwrotną, to przygotowanie na nią zarówno rodziców jak i uczniów. Podczas zebrań omówiliśmy z rodzicami cele informacji zwrotnej (z innymi elementami oceniania kształtującego było podobnie), z uczniami też nad tym pracowałam: była codziennie informacja zwrotna (nie zapominajmy o bieżącej informacji zwrotnej), zwracałam na nią uwagę, poświęcałam czas każdemu uczniowi. Brzmi nierealnie? Dzieci pracują w różnym tempie, a podczas zajęć można podejść do każdego, na chwilę. Edukacja wczesnoszkolna daje taką możliwość.

Urszula Lach Międzyrzecze Górne- edukacja wczesnoszkolna

Jest z pewnością wiele pomysłów na to jak wprowadzić i udzielić informacji zwrotnej uczniom. Dla mnie nauczyciela klas młodszych jednak najcenniejsza jest informacja ustna ponieważ dzieci czekają z niecierpliwością na to co powiem na temat tego co zrobili, jak zrobili. Taka informacja według mnie trafia głęboko do ucznia, bo łączy się z jego emocjami i jest tu i teraz. Teraz kiedy tak się emocjonują tym co zrobili. Z pewnością macie doświadczenie, jak wielu z nich nie może doczekać końca swojej pracy i pokazuje ją wam, ale też i tacy, którzy potrzebują, abyśmy pomogli dostrzec te małe kroki w kierunku sukcesu.

Źródło: <https://osswiata.ceo.org.pl/2022/12/12/czy-informacja-zwrotna-moze-byc-lepsza/>